

Dziewiętlice...

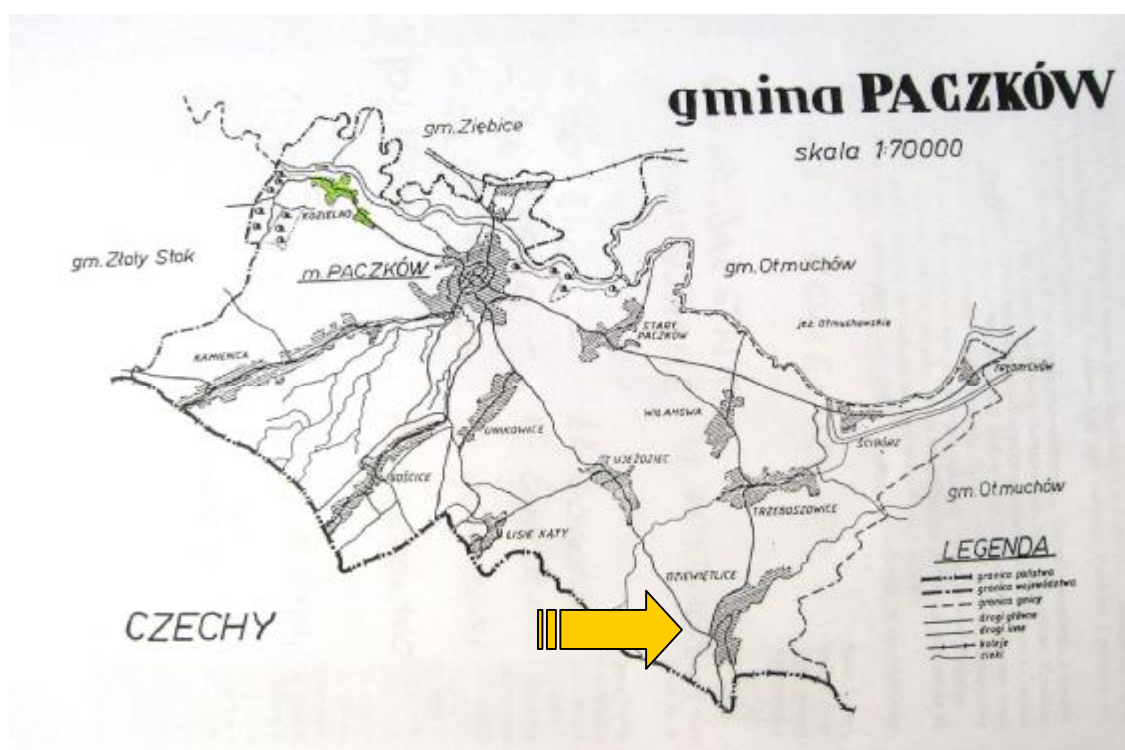
Plan Odnowy Miejscowości na lata 2010 – 2016

Spis treści

1. Charakterystyka miejscowości
 - a) położenie miejscowości
 - b) sąsiedztwo i jego wpływ na aktywność
 - c) powierzchnia i liczba ludności
 - d) historia miejscowości
 - e) obiekty ważne dla rozwoju miejscowości
 - f) organizacje społeczne działające na terenie miejscowości
 - g) najważniejsze cykliczne imprezy
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości
 - a) zasoby przyrodnicze
 - b) infrastruktura komunalna
 - c) zasoby społeczne
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.
4. Wizja rozwoju miejscowości
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

„ Chociaż Dziewiętlice – to jedna z wielu wsi i parafii, jakie można spotkać, to jednak, dla nas, Dziewiętliczan są one wioską niepowtarzalną. Tutaj mieszkaliśmy, czy mieszkamy, tutaj urodziliśmy się, wychowaliśmy się, czy też tutaj przywiodły nas powojenne losy, na tutejszym cmentarzu spoczęli nasi bliscy. Nasze życiowe losy: radości i smutki były, czy są aktualnie związane, z tą konkretną wspólnotą osób i rodzin”.¹

1. Charakterystyka miejscowości

a) Położenie miejscowości

Wieś Dziewiętlice położona jest na Przedgórzu Sudeckim, lekko sfalowanym płaskowyżu, ciągnącym się wąskim pasmem, pomiędzy Obniżeniem Otmuchowskim na północy, Sudetami Wschodnimi na południu, Górami Złotymi na zachodzie i Górami Opawskimi na wschodzie.

¹ Ks. Piotr Sadowski, *Dziewiętlice wczoraj i dziś*, Opole 2000

Charakterystyczne dla terenów przedgórskich potoki, przecinają Dziewiętlice w dwóch miejscach, po czym łączą się w jedną rzekę o nazwie Świdna.

b) Sąsiedztwo i jego wpływ na aktywność

W sąsiedztwie Dziewiętlic znajdują się: Trzeboszowice, Ujeździec, Ratnowice i Jasienica Górna. Po stronie czeskiej – Bernartice, Uhelna i Jawornik. Dwie miejscowości: Dziewiętlice i Bernartice, to praktycznie jedna duża wieś przedzielona po wojnie pasem granicznym.

c) Powierzchnia i liczba ludności

Wieś Dziewiętlice zajmuje powierzchnię 630,56 ha i położona jest 228 m nad poziomem morza.

Wg stanu na 30.06.2009 r. liczba ludności Dziewiętlic wynosi 532 osoby. We wsi działa przedszkole, wiejski ośrodek kultury, jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, jest też kilka sklepów oraz Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, będąca filią RSP Wilamowa. Mieszkańcy wioski znajdują zatrudnienie głównie w rolnictwie, choć wielu z nich dojeżdża do pracy w pobliskich miastach. Pod koniec XX wieku w Dziewiętlicach otwarto pieszce przejście graniczne do Czech, co znacząco poprawiło komunikację z sąsiadującymi ze wsią Bernarticami.

d) Historia miejscowości

Początki istnienia naszej miejscowości notowane są od XIII wieku. Założycielem wsi był książę Henryk Prawy. Od jego imienia wywodzi się pierwsza nazwa wsi Dziewiętlice – Henrici Villa (tj. wieś Henryka).

W okresie zaboru pruskiego, pod wpływem, którego znalazły się Dziewiętlice, nazwę wsi przyjęto bardziej niemiecką: Heinersdorf.

W okresie powojennym nazwa wsi ewoluowała zależnie od ustaleń władz administracyjnych, kolei, czy też ludności napływowej: Ustroń, Hendryków, Kwiatkowice.

Plan Odnowy Miejscowości Dziewiętlice na lata 2010 - 2016

Ostatecznie w 1948 r. administracyjna nazwa Ustroń została zastąpiona nazwą Dziewiętlice.

W okresie powojennym wieś nie ominęły masowe wysiedlenia miejscowej ludności, a na tereny po wysiedleńcach przybyła ludność z Polski południowo-wschodniej, z Polski środkowej czy kresów wschodnich.

Z czasów przedwojennych zachowało się wiele budynków i budowli głównie:

- budynek Przedszkola, wcześniej Szkoły Podstawowej,
 - kościół,
 - budynki PKP: mieszkalne oraz wieża ciśnień,
 - budynek obecnego Domu Kultury (aktualnie w nieco innym kształcie niż przed wojną),
- a także liczne kapliczki i krzyże przydrożne.

W ostatnich latach wieś nawiedziły dwie straszne w skutkach powodzi. Pierwsza w lipcu 1997 r. a druga w czerwcu 2009 r.

Rozmiary powodzi z czerwca 2009 r. i straty, jakie wieś poniosła, były na tyle duże, że z wizytą przyjechali wiodący politycy kraju: Premier Donald Tusk oraz Grzegorz Schetyna. W sumie ucierpiało ok. 80 domów oraz wiele innych obiektów użyteczności publicznej: mosty, drogi, Dom Kultury, biblioteka.

Do dziś wykonano niezbędne naprawy dróg, prawie w całości uregulowano rzekę Świdnę, wybudowano most główny oraz rozpoczęto budowę trzech mniejszych kładek, które zostały zniszczone przez powódź. Ludność wsi otrzymała znaczną pomoc

finansową, rzeczową czy medyczną. Pomoc napływała z wielu źródeł m.in.: budżetu Gminy w Paczkowie, Urzędu Marszałkowskiego w Opolu, Caritasu, Sejmiku Opolskiego, Maltańczyków Nyskich, sąsiednich sołectw, ludności cywilnej, nie mówiąc już o heroicznej pomocy Strażaków, czy wojska. Zapewne wielu ofiarodawców nigdy nie poznamy, ale wszystkim jesteśmy wdzięczni.

e) Obiekty ważne dla rozwoju miejscowości:

1. Wiejski Dom Kultury i Biblioteka

Dom Kultury jest miejscem spotkań mieszkańców wsi: dorosłych, młodzieży i dzieci. Odgrywa dużą rolę w rozwoju kultury, jednak jego zasoby i możliwości nie są w pełni wykorzystane. Przyczyną są niedostateczne warunki sanitarne, brak odpowiedniego zaplecza i wyposażenia w dobrej jakości sprzęt typu: kuchnia gazowa/elektryczna, kuchnia mikrofalowa oraz inne.

Jedną z przyczyn takiego stanu jest brak odpowiedniego dofinansowania oraz wycofanie się mieszkańców z organizowania imprez (zabawy, uroczystości rodzinne itp.) z uwagi na wysokie ceny za wynajem.

Biblioteka jest miejscem niezbędnym do krzewienia kultury, jednak jej zasoby ubożeją z roku na rok. Konieczne jest dofinansowanie zakupu książek, słowników, bajek i innych pozycji ważnych dla wzbogacenia i urozmaicenia księgozbioru, a tym samym przyciągnięcie coraz większej liczby korzystających.

Aktualnie, na skutek powodzi, jaka miała miejsce w czerwcu 2009 r. i zalania obiektu, Wiejski Dom Kultury w Dziewiętlicach objęty jest generalnym remontem.

2. Kościół pw. Św. Marii Magdaleny

Sama budowla jest zabytkiem, ponadto wyposażona jest w wiele zabytkowych figur, ołtarzy, malowideł. Stanowi centrum życia religijnego i parafialnego. Na przestrzeni lat mieszkańcy, pod kierownictwem swoich duszpasterzy, dbali zawsze o swój kościół. Obecnie stanowi on piękną budowlę, odnowioną w latach 90-tych i jest dumą mieszkańców. Teren wokół kościoła jest nadzwyczaj zadbane, a sam kościół utrzymywany w najwyższej czystości.

3. Przedszkole w Dziewiętlicach.

Budynek zabytkowy murowany z czerwonej cegły, wzniesiony w 1896 r. jako gmach szkoły.

Jeszcze do roku 2000 w budynku mieściła się Szkoła Podstawowa dla uczniów do III klasy.

Aktualnie budynek prosperuje jako przedszkole gminne, a część niewykorzystanych pomieszczeń przekazano na Świetlicę Środowiskową.

4. Ochotnicza Straż Pożarna w Dziewiętlicach.

OSP Dziewiętlice zrzesza ochotników stojących w gotowości nieść pomoc potrzebującym. Strażacy seniorzy pełnią honory reprezentacyjne naszej straży: biorą udział w uroczystościach lokalnych miejscowości, czy przygranicznych. Młodszy strażacy tradycyjnie biorą udział w zawodach strażackich oraz tradycyjnie już od wielu lat pełnią wartę przy Bożym Grobie w okresie Wielkanocnym. Nasza Straż zapewnia nam pierwszą pomoc i szybką reakcję na zagrożenia.

f) Organizacje społeczne działające na terenie wsi:

1. Ochotnicza Straż Pożarna
2. Klub Sportowy LZS Dziewiętlice
3. Sołtys i Rada Sołecka
4. Grupa Odnowy Wsi
5. Rada Parafialna
6. Zespół śpiewaczy „Dziewiętliczanki”

g) Cykliczne imprezy wiejskie:

1. Jasełka w okresie Bożonarodzeniowym
2. Dzień Babci i Dziadka
3. Dzień Matki
4. Festyny organizowane przez OSP z okazji święta św. Floriana,
5. Dzień Dziecka
6. Odpust parafialny w lipcu,
7. Dożynki wiejskie

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Na terenie wsi występuje mnóstwo zieleni i jest ona zróżnicowana. Począwszy od najwyższej – lasy, najniższej pastwiska i łąki. Są również rozległe tereny orne i park. Aktualnie park nie jest miejscem reprezentacyjnym miejscowości, niemniej znajdujące się w nim drzewa: buki, dęby, klony, lipy, stanowią swego rodzaju pomniki przyrody. Miejscowość przecinają dwie rzeki płynące z Czech: Raczyna i Świdna, które już na terenie wsi łączą się w jedną rzekę Świdnę.

a) Dziedzictwo kulturowe

Swoistym niematerialnym dziedzictwem kulturowym jest aktywny zespół śpiewaczy „Dziewiętliczanki”, kultywujący pieśni folkloru wiejskiego. Występy „Dziewiętliczanek” znane są nie tylko lokalnej publiczności, zespół występował wielokrotnie na przeglądach m.in. w Dobrzenu Wielkim, czy gościnnie w Niemczech.

Materialne dowody dziedzictwa kulturowego w Dziewiętlicach to bardzo dobrze zachowane przydrożne kapliczki i krzyże z XIX w.

b) Infrastruktura komunalna

Przez wieś przechodzą drogi powiatowe i gminne. Wieś posiada wodociąg, a przy drogach znajdują się hydranty wodne przeciwpożarowe. Większość gospodarstw korzysta z łącz telekomunikacji (telefony i internet), kilkanaście gospodarstw zostało przyłączonych do internetu radiowego. We wsi znajdują się trafostacje energetyczne, słupy elektryczne umieszczone wzdłuż dróg, oświetlenie miejscowości dostateczne.

Gospodarstwa zaopatrzone są w pojemniki na nieczystości obsługiwane przez ZUKiM w Paczkowie.

Wieś posiada dwa przystanki autobusowe PKS, dwa sklepy spożywcze, bar, budkę telefoniczną TPSA, tablicę informacyjną, punkt Poczty Polskiej i skrzynki pocztowe.

c) Zasoby społeczne

W mieszkańcach naszej miejscowości drzemie nieodkryty potencjał, który sukcesywnie zostaje wydobywany. Aktywność obecnej pani Sołtys (wybranej w październiku 2008 r.) oraz nowej Grupy Odnowy Wsi (powołanej w lutym 2009 r.) nie pozostaje bez reakcji. Nasi mieszkańcy chętnie udzielają się społecznie i żyją nowymi przedsięwzięciami zainicjowanymi w bieżącym roku. Z zainteresowaniem przyglądają się planom na kolejne lata.

Dotychczasowe osiągnięcia mieszkańców....

Budowa chodnika przy Przedszkolu w Dziewiętlicach,

Budowa szatni sportowej,

Rozbudowa remizy strażackiej,

Budowa muszli koncertowej,

Remont bufetu przy muszli koncertowej,

Mini plac zabaw.

Plan Odnowy Miejscowości Dziewiętlice na lata 2010 - 2016
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- sąsiedztwo i przejście graniczne z Czechami, - teren uzbrojony w sieć energetyczną, telefoniczną, wodociągową, - silna osobowość i prężnie działająca grupa „Odnowy Wsi” - wysoka atrakcyjność turystyczna ze względu na walory przyrodnicze, - istnienie miejsc, obiektów do wspólnych spotkań, - trasa rowerowa R-9	- zły stan techniczny świetlicy wiejskiej - niedostateczny rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, - niska aktywność mieszkańców i starzejące się społeczeństwo, - zanieczyszczenia środowiska (dzikie wysypiska, spływy nawozów i środków ochrony roślin), - bierność większości społeczności w podejmowaniu działań o pozyskanie środków z zewnątrz.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- możliwość pozyskiwania środków z funduszy unijnych i innych źródeł zewnętrznych, - realizacja wielu inwestycji, - dobra współpraca z urzędem miejskim w Paczkowie,	- emigracja zarobkowa, - niski przyrost naturalny, - skutki światowego kryzysu,

4. Wizja rozwoju miejscowości

W dotychczasowej historii rozwoju można stwierdzić, iż miejscowość nie odznaczała się zbytnią aktywnością. Ogromne znaczenie ma tutaj rola lokalnych liderów i ich zaangażowanie.

Aktualnie posiadamy wiele pomysłów na zwiększenie atrakcyjności naszej miejscowości oraz doświadczamy wsparcia mieszkańców.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

PRIORYTET I
„Remont i Modernizacja Domu Kultury w Dziewiętlicach”
Cel i przeznaczenie: utworzenie centrum promocji kultury, zintegrowanie oraz aktywizacja mieszkańców. Dom Kultury jest centrum spotkań z mieszkańcami, miejscem spotkań z gośćmi, organizacji okolicznościowych zabaw, imprez rodzinnych, zajęć wakacyjnych z dziećmi i młodzieżą. Z uwagi na rażące warunki sanitarne: duże zniszczenia popowodziowe oraz wilgoć, zaniedbane i odrażające toalety, brak odpowiedniego zaplecza kuchennego, nieefektywne ogrzewanie w okresie zimowym oraz duże utraty ciepła poprzez nieszczelne okna i drzwi - Dom Kultury przestał spełniać swoją rolę. Aktualnie budynek jest „martwy”, z wyjątkiem biblioteki. Konieczne są natychmiastowe remonty oraz dostosowanie pomieszczeń do użyteczności publicznej. Projekt: Remont i Modernizacja Domu Kultury w Dziewiętlicach. Okres realizacji: 2010/2011 r.
Koszt: 370.000 zł Środki pozyskane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi” oraz środki własne.

PRIORYTET II
„Remont i modernizacja pomieszczeń sanitarnych przy Muszli Koncertowej w Dziewiętlicach”
Cel i przeznaczenie: zapewnienie odpowiednich warunków sanitarnych i higienicznych podczas cyklicznie organizowanych imprez plenerowych i festynów. Aktualnie sanitariaty nie spełniają podstawowych wymogów. Z uwagi na posiadane możliwości rozbudowy i modernizacji oraz przyłączenia odpływów do istniejącego na posesji zbiornika ścieków, zadanie wyznaczono

Plan Odnowy Miejscowości Dziewiętlice na lata 2010 - 2016

jako istotne do wykonania.

Miejsce wykonania: posesja należąca do Gminy w Paczkowie, miejsce cyklicznych spotkań mieszkańców wsi, obok bufetu i Muszli Koncertowej.

Projekt: „Remont i modernizacja pomieszczeń sanitarnych przy Muszli Koncertowej w Dziewiętlicach”.

Okres realizacji: 2011 r.

Koszt: 20.000,- zł

Środki pozyskane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi” , fundusz sołecki oraz środki własne.

PRIORYTET III

„Budowa alejki spacerowej”

Cel i przeznaczenie: zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich, inicjowanie i koordynowanie wspólnych przedsięwzięć poprzez utworzenie miejsca będącego wizytówką wsi. Wykorzystanie miejsca najczęściej uczęszczanego przez mieszkańców (droga do Przedszkola, Kościoła, Domu Kultury, Biblioteki, na przystanek PKS, do sklepu, na boisko, na festyny). Wzdłuż planowanego miejsca budowy alejki rosną wieloletnie lipy dodatkowo upiększające teren.

Do zrealizowania celu niezbędny jest zakup kostki brukowej i obrzeży na

Plan Odnowy Miejscowości Dziewiętlice na lata 2010 - 2016

długość ok. 300 m, szer. ok. 1,5 do 2 m.

Projekt: Budowa alejki spacerowej w Dziewiętlicach.

Okres realizacji: 2013-2014

PRIORYTET IV

„Promocja i wsparcie utalentowanej młodzieży”

Cel i przeznaczenie: kreowanie młodych talentów na obszarach wiejskich, stworzenie odpowiednich warunków dla ich rozwoju, wsparcie i motywacja do osiągania sukcesów. W Dziewiętlicach powstała nieformalna grupa rockowa. Żeńska część zespołu to uczennice szkoły muzycznej w Javorniku (Czechy) kształcące umiejętności wokalne i grę na instrumentach (gitarra i klawisze) oraz drugi gitarzysta (gitarra i wokal). Zespół uświetnia wszystkie lokalne imprezy i spotyka się z entuzjazmem publiczności, jednak brak podstawowego sprzętu muzycznego (statywy, mikrofony, głośniki, konsola) ogranicza możliwości zespołu. Konieczny jest zakup sprzętu do wsparcia rozwoju i zwiększenia szans utalentowanej młodzieży.

Projekt: Promocja i wsparcie utalentowanej młodzieży w Dziewiętlicach.

Okres realizacji: 2011-2012

Koszt: 15.000 zł

Środki pozyskane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi”, fundusz sołecki i środki własne.

PRIORYTET V

„Rewitalizacja parku i utworzenie miejsca spotkań mieszkańców”

Cel i przeznaczenie: zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich, stworzenie dogodnych warunków dla spotkań mieszkańców i gości na organizację imprez plenerowych, wykorzystanie atrakcyjnych przyrodniczo miejsc, które dotychczas nie zostały dostrzeżone. Oznakowanie drzew: pomników przyrody (wieloletnie buki, dęby, klony, lipy). Utworzenie miejsca spotkań poprzez budowę altany z drewna, z ławkami i stołami wewnątrz altany. Miejsce będzie przystosowane do przygotowania grilla czy ogniska. Aktualnie wieś nie posiada takiego miejsca, gdzie można bezpiecznie biesiadować w większym gronie. Park położony jest we wsi przy drodze powiatowej w kierunku Czech, w pobliżu parku nieliczne oddalone domostwa, co dodatkowo zwiększa atrakcyjność terenu.

Projekt: Rewitalizacja parku i utworzenie miejsca spotkań mieszkańców.

Okres realizacji: 2014-2015

Koszt: 55.000 zł

Środki pozyskane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi”, fundusz sołecki i środki własne.

Monitoring wykonania

Monitoring przedsięwzięć, – czyli dbanie o prawidłowy przebieg wykonywanych zadań w okresie ich realizacji oraz prawidłowego zakończenia inwestycji. Zestawianie i ocena informacji rzeczowych i finansowych opisujących postęp i efekty.

Monitoring polega na przedkładaniu, co roku Radzie Miejskiej sprawozdania z przebiegu realizacji projektów i zadań ujętych w planie odnowy miejscowości. Raport powinien zawierać zestawienie zadań wraz z informacją o stopniu zaawansowania rzeczowo – finansowego ich realizacji

Sporządziła: Grażyna Oleksy